

la nașterea „*decanului de vârstă*” al scriitorilor și publiciștilor botoșăneni incluși în *Dicționar* (Dimitrie Ralet, în 1817).

Față de ediția a III-a, cea aniversară din 2018 reunește **297** de autori (+ **8** față de ediția anterioară) și **12** titluri de reviste culturale botoșănene, cu o semnificativă și consistentă colaborare a autorilor locali. Aniversară fiind, ediția a IV-a invită la recitirea operelor unor autori botoșăneni (*Fata Moartă* a lui Ioan Missir, *Prin viroage și coclauri* a lui Constantin Gane, *Cruce albă de mesteacăn* a lui Artur Enășescu etc.) prin prisma evenimentelor dintre anii 1914 - 1919: Primul Război Mondial, Războiul pentru Întregirea națională românească, Marea Unire a românilor și a provinciilor românești din martie - decembrie 1918, campania militară împotriva Ungariei bolșevice.

Dicționarul biobibliografic [1817 - 2017], Scriitori și publiciști botoșăneni, ediția a IV-a, aniversară, 2018, realizat cu răbdare și acribie de către d-na *Silvia Lazarovici*, este o importantă contribuție la: istoria literaturii române, poezie și proză, post 1850; istoria jurnalismului românesc, post 1870; istoria literaturii și jurnalisticii în zona Botoșani, după 1880; istoria revistelor culturale botoșănene după 1980. Cartea este un *dicționar în mișcare*, actualizabil și completabil periodic, cu ediții (**4** până în decembrie 2018!) sau fascicule succesive, la intervale mici de timp. Monografia - dicționar a autoarei este un *exemplu de bună practică*, care ar trebui însușit, aplicat și finalizat editorial în fiecare județ / zonă, acolo unde nu există deja astfel de contribuții de istorie locală literaro - ziaristică. Mai pot afirma că *Dicționarul biobibliografic [1817 - 2017], Scriitori și publiciști botoșăneni*, completează informațional dicționarele academice tematice apărute la nivel național, în ultimele decenii.

Biblioteca Județeană „Mihai Eminescu” din Botoșani are schimburi de carte cu diferite instituții similare din țară și de peste hotare. Pe lângă anuarul său de real succes științific și bibliografic, *Studii Eminescologice*, vol. I - XX, 1998 - 2018. Biblioteca poate oferi, la schimb, și cartea / dicționarul tematic al d-nei *Silvia Lazarovici*, fosta angajată a instituției. De asemenea, Editura Agata și diverse librării din Botoșani pot difuza contribuția bio-bibliografică a autoarei în județ, în țară și chiar în străinătate. După o realistă și reușită popularizare a *Dicționarului* pe plan local / zonal / național, trebuie să se conștientizeze, să se dorească, să se realizeze difuzarea optimă și benefică a cărții în mediul intelectual pentru care a fost elaborată cu atâta trudă și sacrificii.

Nu în cele din urmă, salut și apreciez gestul, „*la a patra ediție, aniversară*”, a d-lui Director Ion Istrate, de a se implica cultural, patriotic, moral, civic, științific, financiar, în editarea *Dicționarului Lazarovici*, Editura Agata, Botoșani, 2018, circumscrisă **Centenarului Marii Uniri a românilor din 1918**.

—► Ion Istrate, Dorina Rodu, *Revista Luceafărul. Crestomație. Publicistică și Versuri*, Prefață de Dan Prodan, *Cuvântul înainte* de Ion Istrate, *Postfață* de Dorina Rodu, Editura Agata, Botoșani, 2019.

Revista Luceafărul din Botoșani a împlinit 10 ani! În format *online* și *tipărit!* S-a născut la 7 ianuarie 2009 și a fost botezată, pentru publicul avid de cultură și doritor de o alternativă, peste câteva zile, la 11 ianuarie 2009. Un comitet inimos și

îndrăzneț de inițiativă, condus de d-l director Ion Istrate, originar din Vorniceni Dorohoiului, apoi ai Botoșaniului, a asigurat primii pași (și următorii!) ai revistei, sugestiv și patronimic intitulată *Luceafărul*, astru călăuzitor în idei, program și finalități culturale, educaționale, atitudinale, într-o atmosferă concurențială, nu întotdeauna loială, la nivel local și național. A urmat, prin *Internet*, extinderea la nivel mondial și, bineînțeles, colaborări și postări din străinătate.

Cum se autodefinește revista Luceafărul? Periodicul, deja decenal, "este o publicație de cultură, educație și atitudini destinată sufletului neamului românesc. Considerăm că omagierea marelui român Mihai Eminescu, fondator al spațiului românesc modern, este o provocare și o datorie de onoare a fiecăruia dintre noi, căreia îi putem da curs în nenumărate feluri. Cu credință în misiunea noastră, încercăm să contribuim prin această revistă la crearea unor repere culturale autentice și stabile" (personalizarea Revistei *Lucaefărul*, pe pagina oficială online: <https://luceafarul.net/revista-luceafarul>). După zece ani de activitate specifică, conform crezului asumat și transpus în faptă și în produse ale activităților, *Revista Luceafărul* a fost premiată de către Liga Scriitorilor Profesioniști din România, la secțiunea "Publicații literare periodice", pentru produsele culturale, educaționale, atitudinale oferite cititorilor și colaboratorilor periodicului botoșănean în *Anul editorial 2018*. **Felicitări și la mai multe recunoașteri valorice ale activităților specifice complexe derulate și noi premii pe măsură!**

Cum se manifestă public revista Luceafărul? Contribuțiile colaboratorilor sunt difuzate prin mediul online și prin numerele lunare tipărite ale periodicului din orașul nașterii lui Mihai Eminescu. Pe de altă parte, o antologie anuală a celor mai importante tematic și emblematic valoric contribuții ale colaboratorilor statornici este o surpriză plăcută și o provocare îndrăzneată la primul deceniu aniversar! Căci o astfel de sărbătoare este în primul rând un reper bilanțier, și, apoi, un angajament solemn de continuare multidirecțională a activității specifice. *Crestomația pentru 2018*, întocmită de director d-l Ion Istrate și de redactorul - șef Dorina Rodu, la rândul ei o tânără, talentată și promițătoare condeieră, se circumscrie acestui deziderat: o carte de vizită reprezentativă a statutului Revistei *Lucaefărul*, construit și impus în ultimul deceniu. Structurată în două secțiuni, *Publicistică* și *Versuri*, *Crestomația* reunește contribuțiile a 35 de scriitori în partea I și versurile a 27 de poeți în partea a II-a, unii dintre ei fiind selectați în ambele diviziuni. Alte informații despre volumul omagial, în an aniversar centenar (1918 - 2018), se găsesc în *Cuvântul înainte* lămuritor scris de d-l Ion Istrate și în *Postfața* Dorinei Rodu.

Revista Luceafărul are, de altfel, o tradiție în realizarea și editarea unor culegeri de contribuții sau ale unor producții livrești tematic ale colaboratorilor statornici și prolifici. Exemplu este seria *Cărțile Revistei Luceafărul (CRL)*. Eu însumi, cu ani în urmă, am reunit într-un volum contribuțiile mele diversificate tematic, oferite publicului cititor prin *Revista Luceafărul* în perioada 2011 - 2015 (Dan Prodan, *Secvențe critice. Autori și cărți în universul istoriografic*, cu o *Prefață* de prof. univ. dr. Mihai Maxim, Editura Agata, Botoșani, 2015, 590 p., **CRL 6**).

În concluzie, *Crestomația* este produsul, dar și etalonul activității Revistei *Lucaefărul* în "Anul editorial 2018". De asemenea, o carte de vizită reprezentativă a **instituției** *Revista Luceafărul.ro*. Și, nu în ultimul rând, un exemplu stimulat

pentru conturul activității revistei în următorii ani, în al doilea deceniu de prezență în peisajul literar - educațional - atitudinal românesc.

La Mulți Ani Revista *Lucașul* la primul deceniu de ființare și activitate! Noi succese și reușite în următorii ani ai celui de-al doilea deceniu de creație!

—► *Acta Moldaviae Septentrionalis*, XVII, 2018, Colegiul de redacție: d-r Dan Prodan, muzeograf Eduard Setnic, Editura Quadrat, Botoșani, 2018, 465 p.

Noul număr al anuarului Muzeului Județean Botoșani, număr aniversar centenar al Marii Uniri (1918 - 2018), a fost structurat în patru secțiuni tematice: **I - România 100 de ani de la Marea Unire; II - Varia Historica; III - Note bibliografice; IV - In Memoriam!** Colectivul de redacție a fost format din: d-r Dan Prodan și muzeograf Eduard Setnic.

După prezentarea tehnică de început (*Cuprins / Contents*, pp. 5 - 8; *Lista colaboratorilor la AMS*, XVII, 2018, p. 9; *Abrevieri utilizate în AMS*, XVII, 2018, pp. 10 - 14), **Secțiunea I** a început cu articolul tematic al d-rului Gică Manole, *Unirea Basarabiei cu România (27 martie 1918)*, pp. 17 - 98, prima dintre marile uniri pan-românești ale anului 1918. Autorul a concluzionat că *"Legea care ratifica Unirea Basarabiei cu România conținea un articol unic, fiind publicată în "Monitorul Oficial", nr. 8 din 10 aprilie 1918. Legea declara "Basarabia unită cu România pe veci una și indivizibilă", fiind votată în Adunarea Deputaților din 29 decembrie 1918, avându-l ca președinte pe N. Iorga și secretar pe Teodosie Bîrcă, iar în Senat, tot pe 29 decembrie 1918, avându-l ca președinte pe dr. C. Șumuleanu și I. Balbareu, secretar. Ambele Camere ale Parlamentului au votat Legea în cauză, "în unanimitate, cu aclamațiuni"* (p. 92).

Ciprian - Petru Popovici a analizat și a prezentat *Atmosfera în rândul populației Bucovinei în preajma Unirii*, pp. 99 - 105, La 23 noiembrie 1918, revenind la Cernăuți în fruntea unui grup de refugiați bucovineni, Ion Nistor a declarat: *"Ne întoarcem astăzi, noi, cei amenințați cu spânzurătorile, ca triumfători și răzbunătorii nelegiuirilor ce s-au petrecut pe acest pământ timp de 143 de ani, împotriva elementului băștinaș. După un secol și jumătate de sclavie, noi, românii, am ajuns iarăși stăpâni în țara noastră... Să ne înfrățim puterile pentru opera ce ne așteaptă. Iar acum, la muncă pentru Unire"* (p. 105).

Pacea de la București (24 aprilie / 7 mai 1918). Reflectarea în presa vremii și impactul în rândul opiniei publice (pp. 106 - 143) au fost studiate de Bogdan Caranfilof, care a concluzionat că *"România a intrat în Primul Război Mondial având obiective înalte și un entuziasm pe măsură, dar a sfârșit prin a fi scoasă rapid din conflict de armatele Puterilor Centrale, care au ocupat o bună parte a teritoriului românesc (Oltenia, Muntenia, Dobrogea). În aceste condiții, pe fundalul defectiunii rusești, România a fost obligată să accepte semnarea Păcii de la București, care impunea condiții dure și umilitoare. Acest studiu și-a propus să analizeze reflectarea Păcii și a ecurilor sale pe două importante direcții. În primul rând, așa cum aceasta a apărut în presa vremii, care era împărțită în două tabere ireductibile: ziarele care apăreau în București, ocupat de germani („Lumina”, condus de Constantin Stere sau „Săptămâna Ilustrată”) și cele care apăreau la Iași, așa cum a fost „Mișcarea”. În același timp, au fost urmărite reacțiile opiniei publice,*